

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЛИТВИНЕНКО АНАСТАСІЯ АНАТОЛІЇВНА

УДК [347.73:346.2] (477)

**ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ
РЕЄСТРАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Харків – 2019

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Харківському національному університеті внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України.

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор
ГЕТМАНЕЦЬ Ольга Петрівна,
Харківський національний університет
внутрішніх справ, завідувач кафедри
правового забезпечення господарської
діяльності факультету № 6.

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор,
ПОКАТАЄВА Ольга Вікторівна,
Класичний приватний університет,
перший проректор з науково-педагогічної та
наукової роботи;

кандидат юридичних наук
СЕМЕНЧЕНКО Світлана Анатоліївна,
Департамент фінансів Харківської обласної
державної адміністрації, начальник управління
доходів.

Захист відбудеться 24 квітня 2019 р. о 09 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.700.01 у Харківському національному університеті внутрішніх справ за адресою: 61080, м. Харків, просп. Льва Ландау, 27.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Харківського національного університету внутрішніх справ за адресою: 61080, м. Харків, просп. Льва Ландау, 27.

Автореферат розісланий 23 березня 2019 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Л.В. Могілевський

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток ринкових економічних відносин та зростання привабливості ведення бізнесу суб'єктами господарювання України вимагає наявності прозорості та чітко регламентованої процедури реєстрації бізнесу, внесення змін до відомостей щодо суб'єкта господарювання, які можуть виникати протягом життєвого циклу такого суб'єкта, а також реєстрації припинення суб'єктів господарювання за бажанням самого суб'єкта або у примусовому порядку. Враховуючи те, що за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання справляється адміністративний збір, який зараховується до бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України, вбачається, що такий адміністративний збір належить до додаткових доходів бюджету, що є неподатковими надходженнями.

Наповнення державного бюджету завжди було і залишається надзвичайно актуальним питанням. При цьому найголовнішим завданням фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання є пошук балансу між інтересами держави та суб'єктами господарювання, встановлення такого адміністративного збору за проведення реєстраційних дій, який би покривав видатки держави на здійснення таких дій, був одним з джерел доходу державного бюджету, та при цьому не був суттєвим фінансовим тягарем для суб'єкта господарювання. Отже, фінансово-правове регулювання реєстрації суб'єктів господарювання можливе за наявності чітко регламентованої процедури вчинення реєстраційних дій, а також законодавчо закріплених функцій та завдань держави у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання, що потребує фундаментального наукового підґрунтя.

Різні проблеми фінансово-правового регулювання діяльності органів державної влади та інших суб'єктів владних повноважень розглядалися у працях таких науковців як: Е. О. Алісов, О. М. Бандурка, Д. А. Бекерська, Д. С. Бельський, О. І. Безпалова, Ю. П. Битяк, О. О. Джафарова, Л. К. Воронова, В. М. Гаращук, О. П. Гетманець, С. М. Гусаров, С. Ф. Денисюк, О. О. Дмитрик, О. Ю. Дрозд, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, І. Є. Криницький, О. В. Кузьменко, А. М. Куліш, М. П. Кучерявенко, Т. А. Латковська, К. Б. Левченко, О. А. Лукашев, О. І. Миколенко, О. М. Музичук, А. О. Монаєнко, О. П. Орлюк, О. В. Покатаєва, Л. А. Савченко, С. А. Семенченко, С. В. Симов'ян, О. Ю. Синявська, В. В. Сокурєнко, А. А. Стародубцев, Ю. С. Шемшученко, О. П. Угровецький, Н. І. Хімічова та ін. Проте комплексного дослідження чинного

законодавства щодо фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання та його відповідності сучасним умовам розвитку економічних відносин у суспільстві досі немає. На сьогодні питання фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні вивчалось, в основному, на рівні окремих наукових статей та монографій, присвячених загальним питанням фінансового права. Такі дослідження не є послідовними і не мають комплексного характеру, що пов'язано у тому числі й з тим, що бізнес постійно розвивається і правове регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання потребує постійних змін.

Таким чином, потреба покращення процедури державної реєстрації суб'єктів господарювання, недосконалість чинного законодавства у даній сфері, а також недостатність наукових розробок даної проблеми свідчить, що дослідження питання фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання є актуальним в сучасних умовах розвитку економічних відносин та способах ведення бізнесу суб'єктами господарювання України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано відповідно до постанови НАН України від 20.12.2013 № 179 «Про основні наукові напрями та найважливіші проблеми фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук Національної академії наук України на 2014–2018 роки» та рекомендацій Ради президентів академій наук України для ВНЗ щодо виконання досліджень за Пріоритетними науковими напрямами досліджень, а також Плану пріоритетних напрямів наукових досліджень ХНУВС на 2016–2019 роки, схвалених Вченою радою Харківського національного університету внутрішніх справ 23 лютого 2016 р. (протокол № 2), комплексних науково-дослідних тем Харківського національного університету внутрішніх справ: «Реалізація та удосконалення адміністративного законодавства України» (номер державної реєстрації 0113U008197), «Законотворча та законодавча діяльність в Україні» (номер державної реєстрації 0113U008189).

Мета і задачі дослідження. *Мета дисертації* – визначити сутність та систему фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання та розробити пропозиції щодо удосконалення законодавства України у сфері фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні.

Для досягнення вказаної мети необхідно було вирішити такі

завдання:

- з'ясувати поняття, сутність і функції державної реєстрації суб'єктів господарювання у фінансовій діяльності держави;
- визначити принципи державної реєстрації суб'єктів господарювання;
- визначити особливості правового статусу суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні;
- охарактеризувати особливості збору та акумулювання адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання;
- з'ясувати особливості розподілу адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання;
- охарактеризувати державний контроль в сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання;
- узагальнити зарубіжний досвід правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання;
- визначити шляхи оптимізації законодавства в сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що складаються у сфері фінансово-правового регулювання діяльності державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні.

Предметом дослідження є фінансово-правове регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становлять, зокрема, формально-логічний (догматичний) метод, який використано для аналізу понять і термінів, що застосовуються у сфері фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні (розділи 1 і 2); діалектичний метод як загальнонауковий метод пізнання, що був застосований при розгляді понять фінансово-правового регулювання та державної реєстрації суб'єктів господарювання, а також державний контроль у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання як юридичних явищ, що перебувають в постійному розвитку із іншими правовими категоріями (підрозділи 1.1, 2.3); історико-правовий метод використано для дослідження особливостей становлення та розвитку правових категорій та явищ в історичному контексті (підрозділи 1.1); порівняльно-правовий метод використано для виявлення особливостей розуміння правових явищ та правового регулювання певних відносин у різних країнах світу (підрозділ 3.1); метод функціонального аналізу був використаний для визначення особливостей фінансово-правове регулювання державної реєстрації різних суб'єктів господарювання в

Україні (підрозділи 2.1, 2.2, 3.2); системний метод дозволив встановити зв'язки між фінансово-правовим регулюванням та діяльністю суб'єктів державної реєстрації під час здійснення державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні (підрозділ 3.2).

Науково-теоретичним підґрунтям дисертаційної роботи стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних спеціалістів у сфері філософії, загальної теорії держави і права, фінансового права, бюджетного права, інших галузей правових наук. Нормативною основою наукового дослідження стали Конституція України, Бюджетний кодекс України та інші закони України, підзаконні нормативно-правові акти, міжнародні й зарубіжні нормативно-правові документи. Емпіричну основу дослідження становлять узагальнення практики діяльності органів державної реєстрації суб'єктів господарювання, політико-правова публіцистика, довідкові видання, статистичні матеріали.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що представлена на захист дисертація є самостійним комплексним дослідженням фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні, у якому системно вивчені особливості державної реєстрації суб'єктів господарювання в контексті фінансової діяльності держави, особливості фінансово-правового регулювання даної сфери правовідносин, його визначення, ознаки, характеристики, особливості реалізації. Основні з них такі:

вперше:

- визначено поняття державної реєстрації суб'єктів господарювання як напрям фінансової діяльності держави, в результаті якої здійснюється, по-перше, сплата суб'єктами господарювання коштів (зборів) до бюджетів відповідно до чинного законодавства, а по-друге, фінансовий контроль за надходженням таких коштів до відповідних бюджетів суб'єктами державної реєстрації;

- надано авторську класифікацію адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання, що розглядається як джерело наповнення бюджетів всіх рівнів і як джерело доходу конкретного суб'єкта державної реєстрації;

- обґрунтовано наявність спеціальних функцій суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання: функції накопичення коштів у централізованих фондах грошових коштів (аккумулятивна функція) та функції контролю за надходженням до бюджетів всіх рівнів грошових коштів від проведення реєстраційних дій щодо господарюючих суб'єктів (контрольна функція);

- запропоновано ввести зміни до чинного законодавства щодо удосконалення процедури державної реєстрації суб'єктів

господарювання шляхом внесення змін до ст. 29 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» та доповнення вказаного Закону новою статтею 38, внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України «Порядок здійснення контролю у сфері державної реєстрації» № 990 від 21.12.2016 р., а також розробити та затвердити Методичні рекомендації із проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання та Порядок подання державними реєстраторами звітності у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

– визначено, що Україна та Естонська Республіка представляють собою приклад країн із «змішаною правовою природою» адміністративного збору за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, який частково є джерелом наповнення бюджетів всіх рівнів, а частково є джерелом доходу конкретного суб'єкта державної реєстрації у випадках, визначених законодавством кожної країни;

удосконалено:

– категоріальний апарат науки фінансового права щодо визначення фінансової діяльності держави як різновиду управлінської діяльності в сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання, а саме діяльності уповноважених органів державної влади та місцевого самоврядування, пов'язаної із збиранням, акумулюванням, перерозподілом коштів від сплати адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання, як частини публічних фінансів, а також із контролю за правильністю та законністю здійснення вищевказаних дій;

– характеристику процедури державної реєстрації суб'єктів господарювання, по перше, як фінансово-правової діяльності суб'єкта реєстрації, по друге, як адміністративно-правового режиму, по третє, як форми контролю, по четвертих, як юридичного факту, який породжує, змінює або припиняє правосуб'єктність суб'єктів господарювання;

– класифікацію суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні з урахуванням фінансово-правового аспекту проведення державної реєстрації та виділено два їх різновиди: суб'єкти, що спрямовують весь розмір адміністративного збору до відповідного бюджету, та суб'єкти, що залишають частину адміністративного збору за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання на фінансування своєї діяльності;

– характеристику елементів правосуб'єктності суб'єктів, які

здійснюють державну реєстрацію суб'єктів господарювання в Україні, встановлено умови, за яких відповідні органи набувають статусу суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання: 1) прийняття рішення сесії відповідної ради про створення в структурі виконавчих органів місцевої ради спеціального органу, який провадитиме діяльність у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; 2) прийняття на підставі трудового договору на роботу до такого виконавчого органу хоча б одного державного реєстратора – особи, яка відповідає встановленим чинним законодавством України вимогам до даного суб'єкта права; 3) підписання виконавчим органом сільської, селищної чи міської ради договору із ДП «Національні інформаційні системи» про доступ до ЄДР, проходження державними реєстраторами навчання роботі з ЄДР та отримання електронного цифрового підпису в Акредитованому центрі сертифікації ключів; 4) забезпечення державних реєстраторів персональними комп'ютерами із доступом до мережі Інтернет;

набули подальшого розвитку:

- наукові положення щодо історії становлення інституту державної реєстрації суб'єктів господарювання як елементу фінансової діяльності держави, встановлено, що фінансово-правове регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання мало місце на різних етапах української історії та отримувало свій розвиток за умови наявності приватної форми господарювання;

- теоретичні положення щодо загально-правових принципів державної реєстрації суб'єктів господарювання, зокрема принципу верховенства права та принципу законності, а також таких принципів інституту державної реєстрації суб'єктів господарювання як принципи обов'язковості та публічності державної реєстрації суб'єктів господарювання, принципу об'єктивності, достовірності та повноти відомостей у Єдиному державному реєстрі, принцип єдності методології державної реєстрації, публічності державної реєстрації та документів, що стали підставою для її проведення;

- характеристика порядку зарахування адміністративного збору за проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання до загального фонду Державного бюджету України або місцевих бюджетів (залежно від приналежності державного реєстратора), його використання за загальними правилами розподілу коштів загального фонду, при цьому частина таких коштів використовується для забезпечення діяльності самих державних реєстраторів, крім приватних нотаріусів та акредитованих суб'єктів;

- теоретичні положення щодо розуміння контролю за

правильністю справляння адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання, який здійснюється в порядку, визначеному Бюджетним кодексом України, як державного фінансового контролю, що наділений всіма властивими йому ознаками, однак поширює свою дію на обмежене коло правовідносин – відносини, пов'язані із контролем за законністю, правильністю діяльності уповноважених суб'єктів в процесі збору, акумуляції та перерозподілу грошових коштів саме у Державному бюджеті та місцевих бюджетах як різновидах публічних фондів грошових коштів під час проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання;

– положення щодо зарахування адміністративного збору за проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання до загального фонду Державного бюджету України або місцевих бюджетів (в залежності від приналежності державного реєстратора), та його використання за загальними правилами розподілу коштів загального фонду, при цьому, частина таких коштів використовується для забезпечення діяльності самих державних реєстраторів, крім приватних нотаріусів та акредитованих суб'єктів, у тому числі на виплату винагороди державним реєстраторам в порядку, встановленому чинним законодавством України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в ході дослідження висновки й отримані результати можуть бути використані:

у науково-дослідницькій діяльності – для подальшого вивчення та наукових розробок щодо фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні;

у правотворчості – для внесення змін та доповнень до законів і підзаконних нормативно-правових актів, якими регулюється державна реєстрація суб'єктів господарювання в Україні;

у правозастосовній діяльності – для вдосконалення повноважень діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, при вирішенні судами спорів у сфері фінансово-правового регулювання та державної реєстрації суб'єктів господарювання (*Акт про впровадження у правозастосовну діяльність Департаменту реєстрації Харківської міської ради від 6 вересня 2018 р. № 3061/0/50-18*);

у навчальному процесі – під час викладання дисциплін «Фінансове право», «Бюджетне право», «Податкове право», для підготовки відповідних методичних і навчальних посібників, підручників для студентів вищих юридичних навчальних закладів (*Акт про впровадження результатів дисертаційного дослідження у*

навчальний процес Харківського національного університету внутрішніх справ аспіранта від 11 грудня 2018 р.).

Апробація результатів дисертації. Результати дослідження було оприлюднено на науково-практичних конференціях: «Актуальні питання правової теорії та юридичної практики» (м. Одеса, 10-11 серпня 2018 року), «Проблеми та стан дотримання захисту прав людини в Україні» (м. Львів, 17-18 серпня 2018 року), «Сучасні правові системи світу: тенденції та фактори розвитку» (м. Запоріжжя, 24-25 серпня 2018 року), «Інтеграція юридичної науки і практики в сучасних умовах» (м. Запоріжжя, 24-25 серпня 2018 року).

Публікації. Основні результати дослідження викладено в п'яти статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України та науковому періодичному виданні іншої держави, а також у тезах наукових повідомлень на 4 науково-практичних конференціях.

Структура дисертації зумовлена предметом, метою й завданнями дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які включають вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації – 168 сторінок, із них основного тексту – 146 сторінок, кількість використаних джерел – 195 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **Вступі** обґрунтована актуальність теми дисертаційної роботи, визначено її зв'язок з науковими програмами, планами і темами, мету і завдання дослідження, встановлено об'єкт і предмет, методи дослідження, вказується наукова новизна, практичне значення одержаних результатів, наводяться дані щодо апробації результатів дослідження, публікацій, а також структури та обсягу дисертації.

Розділ 1 «Загальна характеристика державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні як напрям фінансової діяльності держави» складається з трьох підрозділів.

У *підрозділі 1.1 «Поняття, сутність і функції державної реєстрації суб'єктів господарювання у фінансовій діяльності держави»* на підставі аналізу теоретичних робіт узагальнено, що фінансовою діяльністю держави є різновид управлінської діяльності уповноважених органів державної влади та місцевого самоврядування, пов'язаної із збиранням, акумулюванням, перерозподілом публічних фінансів, а саме коштів, що акумулюються у загальнодержавних і місцевих, що належать до власності територіальних громад, фондах грошових коштів, а також із контролю за правильністю та законністю здійснення вищевказаних дій щодо публічних фінансів. Також в результаті дослідження нормативного та теоретичного матеріалу

встановлено, що під державною реєстрацією суб'єктів слід розуміти діяльність суб'єкта реєстрації, процедуру, за якою відбувається реєстрація, адміністративно-правовий режим, форму контролю, а крім того юридичним фактом, який породжує, змінює або припиняє правосуб'єктність суб'єктів господарювання як таких, а у зв'язку із цим обумовлює виникнення, зміну чи припинення відносин за участі суб'єктів господарювання.

У рамках даного підрозділу проведено історико-теоретичне дослідження становлення інституту державної реєстрації суб'єктів господарювання. Із огляду на проведений аналіз, положення чинного законодавства України, встановлено, що державна реєстрація суб'єктів господарювання виступає елементом фінансової діяльності держави, оскільки в результаті вчинення різноманітних реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, по-перше, здійснюється сплата суб'єктами господарювання коштів (зборів) до бюджетів відповідно до положень БКУ та Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» (далі – Закон про реєстрацію), а по-друге, здійснюється контроль зі сторони суб'єктів державної реєстрації за надходженням таких коштів до відповідних бюджетів. Отже, в результаті діяльності із державної реєстрації суб'єктів господарювання, окрім надання суб'єктам господарювання статусу учасників правовідносин, внесення змін до даного статусу, а також припинення їх «існування», здійснюється збір грошових коштів, які акумулюються у публічних фондах грошових коштів.

Підрозділ 1.2 «Принципи державної реєстрації суб'єктів господарювання» присвячено дослідженню загальних та спеціальних принципів державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні. Зроблено висновок, що діяльність у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання базується як на основоположних і загальних принципах права, так і на спеціальних принципах правового інституту державної реєстрації суб'єктів господарювання. Досліджені загальні особливості дії принципів верховенства права і законності як одних із основних правових принципів на відносини державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні. Крім того, проведено детальний аналіз спеціальних принципів державної реєстрації суб'єктів господарювання, визначених в Законі про реєстрацію. Зокрема, проведено дослідження принципу публічності державної реєстрації суб'єктів господарювання, значення якого, з точки зору автора, полягає в тому, що, по-перше, державна реєстрація суб'єктів господарювання вчиняється за участі представника публічної влади –

державного реєстратора, який наділений повноваженнями не просто проводити реєстраційні дії, а й своїми діями гарантувати відповідність наданих документів законодавчим вимогам, відповідність вчинених дій щодо суб'єкта господарювання законодавчим приписам, правам і інтересам учасників відносин із державної реєстрації; державний реєстратор шляхом внесення відповідної інформації до ЄДР публічно, «привселюдно» надає юридичного значення раніше прийнятим рішенням щодо суб'єкта господарювання, а по-друге, весь процес державної реєстрації суб'єктів господарювання від подання відповідних документів до отримання рішення за результати державної реєстрації проходить «прилюдно», із можливістю ознайомлення із перебігом державної реєстрації, документами, що стали підставою для її проведення, результатами державної реєстрації необмеженим колом осіб за їх бажанням.

У підрозділі 1.3 «Суб'єкти державної реєстрації суб'єктів господарювання» проведено систематизацію суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання. Досліджено ознаки правосуб'єктності всіх суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання. Наприклад, дисертант приходять до висновку, що виконавчі органи сільських, селищних та міських рад набувають статусу суб'єктів державної реєстрації суб'єктів господарювання за наступних умов: 1) прийняття рішення сесії відповідної ради про створення в структурі виконавчих органів місцевої ради спеціального органу, який провадитиме діяльність у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; 2) прийняття на підставі трудового договору на роботу до такого виконавчого органу хоча б одного державного реєстратора – особи, яка відповідає встановленим чинним законодавством України вимогам до даного суб'єкта права; 3) підписання виконавчим органом сільської, селищної чи міської ради договору із ДП «Національні інформаційні системи» про доступ до ЄДР, проходження державними реєстраторами навчання роботі з ЄДР та отримання електронного цифрового підпису в Акредитованому центрі сертифікації ключів; 4) забезпечення державних реєстраторів персональними комп'ютерами із доступом до мережі Інтернет.

Розділ 2 «Правова характеристика складових фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні» складається з трьох підрозділів.

Підрозділ 2.1 «Особливості збору та акумулювання адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання» присвячено встановленню загальних особливостей

збору грошових коштів у вигляді адміністративного збору під час проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання. В якості прикладу досліджено порядок державної реєстрації створення акціонерного товариства. Встановлено, що держава реалізує фінансово-правове регулювання у сфері державної реєстрації акціонерних товариств за допомогою встановлення різних обов'язкових платіж, що мають бути здійснені засновниками акціонерних товариств для завершення даної процедури. Адміністративний збір як одна із складових таких витрат зараховується до доходів загального фонду Державного бюджету України або до доходів загального фонду бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, до доходів загального фонду бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів відповідно за місцем надання послуги.

У підрозділі 2.2 *«Особливості розподілу адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання»* досліджено напрямки використання грошових коштів, отриманих як адміністративний збір за державну реєстрацію суб'єктів господарювання. Встановлено, що оскільки, адміністративний збір за проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання зараховується до загального фонду Державного бюджету України або місцевих бюджетів (в залежності від приналежності державного реєстратора), він використовується за загальними правилами розподілу коштів загального фонду.

Особлива увага приділяється питанню використання таких коштів для виплати винагороди державним реєстраторам в порядку, встановленому чинним законодавством України. Визначаються умови преміювання державних реєстраторів як за рахунок коштів Державного бюджету, так і місцевих бюджетів, а також досліджено порядок такого преміювання.

У підрозділі 2.3 *«Державний фінансовий контроль в сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання»* визначаються особливості здійснення контролю в процесі державної реєстрації суб'єктів господарювання. Робиться висновок, що оскільки контроль за правильністю справлення адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання здійснюється в порядку, визначеному БКУ, контроль у даній сфері фактично є різновидом державного фінансового контролю, наділений всіма властивими фінансовому контролю ознаками, однак він поширює свою дію на обмежене коло правовідносин – відносини, пов'язані із контролем за

законністю, правильною діяльністю уповноважених суб'єктів в процесі збору, акумуляції та перерозподілу грошових коштів саме у Державному бюджеті та місцевих бюджетах як різновидах публічних фондів грошових коштів.

В результаті аналізу чинного законодавства України встановлено, що фінансовий контроль у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання здійснюють Рахункова палата, Міністерство юстиції України, центральні органи виконавчої влади, державні колегіальні органи, місцеві держадміністрації та органи місцевого самоврядування (у тому числі у разі надання послуг акредитованими суб'єктами у сферах державної реєстрації), які є відповідальними за надання адміністративних послуг та/або до сфери управління яких належать підприємства, установи і організації, що відповідно до закону мають повноваження з надання платних адміністративних послуг, Державна аудиторська служба України, а також Верховна Рада України.

Розділ 3 «Удосконалення правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні» складається з двох підрозділів.

Підрозділ 3.1 «Зарубіжний досвід правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання: рекомендації для України» присвячено дослідженню досвіду деяких зарубіжних країн у сфері справляння адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання. Дисертантом досліджено приписи чинного законодавства Великої Британії, Австралії, Республіки Кіпр, Спеціального адміністративного району Гонконг, Японії, Естонської Республіки, Грузії, Республіки Білорусь, Республіки Вірменії, Республіки Казахстан, Російської Федерації у вказаній сфері в порівнянні із законодавством України.

Робиться висновок, що в переважній більшості розглянутих країн світу, що знаходяться на різному рівні соціального та економічного розвитку, адміністративні збори за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, відносяться до неподаткових надходжень бюджетів різних рівнів. При цьому правове регулювання справляння адміністративного збору за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання в таких країнах здійснюється як податковим законодавством, так і спеціальним законодавством у сфері державної реєстрації чи справляння державного мита. У деяких країнах адміністративний збір хоча й визначається та закріплюється на рівні нормативно-правових актів як загальнообов'язковий платіж, зараховується на рахунок органу,

установи чи організації, що безпосередньо здійснює реєстраційні дії. Україна та Естонська Республіка представляють собою приклад країн із «змішаною правовою природою» адміністративного збору за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, який частково є джерелом наповнення бюджетів всіх рівнів, а частково є джерелом доходу конкретного суб'єкта державної реєстрації у випадках, визначених законодавством кожної країни.

У підрозділі 3.2 «Шляхи оптимізації законодавства в сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання як напрямку фінансової діяльності» систематизовані основні проблеми правового регулювання відносин у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання як напряму фінансової діяльності держави, а також визначаються шляхи вирішення даних проблема та оптимізації законодавства у відповідній сфері в цілому.

Встановлені основні прогалини в правовому регулюванні відносин державної реєстрації суб'єктів господарювання як напряму фінансової діяльності держави, до яких відносяться: 1) відсутність конкретного переліку документів, що мають зберігатися в паперовому та електронному варіанті реєстраційної справи; 2) відсутність організації процедури контролю за правильністю справляння адміністративного збору у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання зі сторони Міністерства юстиції України; 3) відсутність нормативно-правових актів, що регулювали б відносини контролю за справлянням надходжень бюджету у вигляді адміністративного збору центральними органами виконавчої влади, державними колегіальними органами, місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування (у тому числі у разі надання послуг акредитованими суб'єктами у сферах державної реєстрації), які є відповідальними за надання адміністративних послуг та/або до сфери управління яких належать підприємства, установи і організації, що відповідно до закону мають повноваження з надання платних адміністративних послуг; 4) відсутність обов'язку суб'єктів державної реєстрації, й зокрема державних реєстраторів, звітувати про кількість проведених ними реєстраційних дій і розмір адміністративного збору, що було справлено за їх вчинення; 5) відсутність закріплення на нормативно-правовому рівні методології проведення реєстраційних дій у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання, всіх наявних узагальнень та пропозицій щодо вчинення кожної реєстраційної дії.

Висловлені обґрунтовані пропозиції щодо усунення вищевказаних прогалин шляхом внесенням відповідних змін до

нормативно-правових актів, а також прийняття нових нормативно-правових актів.

Крім того, звертається увага на безсистемність правового регулювання відносин у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання. На прикладі акціонерних товариств пропонуються заходи оптимізації правового регулювання реєстраційних дій шляхом прийняття єдиного нормативно-правового акту, в якому визначити всі етапи державної реєстрації акціонерних товариств із визначенням всіх платежів, що мають бути вчинені зі сторони засновників в процесі державної реєстрації акціонерних товариств.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі вперше в теорії фінансового права наведено теоретичне узагальнення і вирішено наукове завдання щодо визначення сутності та системи фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання та розробки пропозицій щодо удосконалення законодавства України у сфері фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання.

На підставі проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень, висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети.

1. Визначено, що під час проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні справляється адміністративний збір за проведення реєстраційних дій, який представляє собою: 1) одне із джерел доходу бюджетів, а саме є різновидом неподаткових надходжень; 2) оплату за реєстраційні послуги окремих суб'єктів державної реєстрації – акредитованих суб'єктів та нотаріусів.

2. Доведено, що окрім основної функції із проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, державні реєстратори виконують фінансово-правову функцію, тобто є учасниками збору та перерозподілу грошових коштів, що сплачуються за проведення реєстраційних дій. Отже, державна реєстрація суб'єктів господарювання виступає елементом фінансової діяльності держави, оскільки в результаті вчинення різноманітних реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, по-перше, здійснюється сплата суб'єктами господарювання коштів (зборів) до бюджетів відповідно до положень БКУ та Закону про реєстрацію, а по-друге, здійснюється контроль зі сторони суб'єктів державної реєстрації за надходженням таких коштів до відповідних бюджетів.

3. Аргументовано, що відносини з державної реєстрації суб'єктів господарювання, в першу чергу, повинні базуватися на

основоположних принципах права – справедливості, рівності, свободи і гуманізму, з урахуванням принципів верховенства права і законності. Проаналізовані спеціальні принципи правового інституту державної реєстрації суб'єктів господарювання: обов'язковості, публічності, особливості, заявності, єдності методології, об'єктивності, достовірності, повноти, внесення відомостей до ЄДР, відкритості та доступності, а також принцип мовчазної згоди та екстериторіальної державної реєстрації та доведена потреба удосконалення чинного законодавства на їх підставі.

4. Доведено, що адміністративний збір за проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання використовується за загальними правилами розподілу коштів загального фонду. При цьому, частина таких коштів використовується для забезпечення діяльності самих державних реєстраторів, крім приватних нотаріусів та акредитованих суб'єктів, у тому числі на виплату винагороди державним реєстраторам в порядку, встановленому чинним законодавством України.

5. Визначено, що контроль за правильністю справлення адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання здійснюється в порядку, визначеному БКУ (є державним фінансовим контролем), Рахунковою палатою, Міністерством юстиції України, центральними органами виконавчої влади, державними колегіальними органами, місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування, які є відповідальними за надання адміністративних послуг та/або до сфери управління яких належать підприємства, установи і організації, що відповідно до закону мають повноваження з надання платних адміністративних послуг, Державною аудиторською службою України, а також Верховною Радою України.

6. Проведено аналіз зарубіжного досвіду в порівнянні із законодавством України у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання, який свідчить про те, що адміністративні збори за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання переважно відносяться до неподаткових надходжень бюджетів різних рівнів. Україна та Естонська Республіка представляють собою приклад країн із «змішаною правовою природою» адміністративного збору за проведення реєстраційних дій щодо суб'єктів господарювання, який частково є джерелом наповнення бюджетів всіх рівнів, а частково є джерелом доходу конкретного суб'єкта державної реєстрації у випадках, визначених законодавством.

7. Аргументовано висновок про те, що чинне законодавство

України у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання має цілий ряд прогалин, які потребують усунення шляхом прийняття нормативно-правових актів різної юридичної сили або внесення доповнень та змін до чинних нормативно-правових актів, що регулюють відносини у даній сфері. Крім того, відсутність прогалин ще не забезпечує ефективність правового регулювання сфери державної реєстрації суб'єктів господарювання, зокрема, в частині справляння адміністративного збору. Важливою є оптимізація законодавства у сфері державної реєстрації.

8. Сформульовано пропозиції та рекомендації щодо удосконалення чинного законодавства, яке регулює державну реєстрацію суб'єктів господарювання в Україні, зокрема:

а) Запропоновано доповнити статтю 29 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» частиною другою наступного змісту із відповідною зміною чинної нумерації частин даної статті:

«2. До реєстраційної справи в паперовій і в електронній формах обов'язково долучаються оригінали та скан-копії всіх документів відповідно, що надавались заявниками для проведення реєстраційних дій щодо юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відповідно до цього Закону».

б) Запропоновано доповнити статтю 166-11 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х «Порушення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» частиною наступного змісту:

«Ненадання до реєстраційної справи в паперовій та/або в електронній формі будь-якого документа (документів), що подавались заявником для проведення реєстраційної дії щодо юридичної особи, фізичної особи-підприємця чи громадського формування відповідно до законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань –

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від шістдесяти до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

в) Запропоновано доповнити пункт четвертий Порядку здійснення контролю у сфері державної реєстрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2016 р. № 990, підпунктом сьомим наступного змісту:

«7) правильність визначення і повнота справляння адміністративних зборів і платежів до бюджетів».

г) Запропоновано доповнити Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» статтею 38 наступного змісту:

«Стаття 38. Звітність у сфері державної реєстрації

1. Державні реєстратори (у тому числі державні і приватні нотаріуси) зобов'язані щоквартально звітувати Міністерству юстиції України про кількість вчинених ними реєстраційних дій у сфері державної реєстрації із зазначенням розміру адміністративного збору, що було справлено за вчинення кожної реєстраційної дії.

2. Порядок звітування та форми звітної документації затверджуються Міністерством юстиції України».

г) Запропоновано розробити та затвердити наказом Міністерства юстиції України Порядок подання державними реєстраторами звітності у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. В даному Порядку пропонується передбачити: 1) обов'язок кожного державного реєстратора (у тому числі державного і приватного нотаріуса) подавати до територіального управління Міністерства юстиції України щоквартальні звіти про кількість та види реєстраційних дій щодо юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, а також про розмір адміністративного збору, що було справлено за вчинення таких дій, в паперовій та електронній формах; 2) форми звітних документів, із змісту якої можна однозначно встановити вичерпний перелік інформації, що має бути зазначена державним реєстратором; 3) строки подання звітності; 4) порядок подання звітності, зокрема, порядок оформлення електронного варіанту звіту, правила його підписання та подання.

д) Запропоновано розробити та затвердити постановою Кабінету Міністрів України порядок надходжень бюджету за кодами класифікації доходів бюджету 22010300 та 22012900 центральними органами виконавчої влади, державними колегіальними органами, місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування (у тому числі у разі надання послуг акредитованими суб'єктами у сферах державної реєстрації), які є відповідальними за надання адміністративних послуг та/або до сфери управління яких належать підприємства, установи і організації, що відповідно до закону мають повноваження з надання платних адміністративних послуг. Вказаний порядок повинен містити: заходи контролю (наприклад, моніторинг та перевірка), порядок реалізації заходів контролю за правильністю справляння адміністративного збору, права та обов'язки учасників контрольного процесу, види рішень, що

приймаються за результатами реалізації заходів контролю, порядок оскарження результатів заходів контролю за правильністю справляння адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання.

е) Запропоновано розробити Методичні рекомендації із проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання та затвердити наказом Міністерства юстиції України, які повинні містити чіткі, розгорнуті правила вчинення кожної реєстраційної дії, із описом можливих варіантів вчинення реєстраційних дій під час подання певного комплексу документів, під час проведення реєстраційних дій щодо різних організаційно-правових форм суб'єктів господарювання, щодо різного суб'єктного складу засновників (як того, юридичних та фізичних осіб, іноземних суб'єктів тощо). Методологічні рекомендації обов'язково повинні мати однозначні алгоритми дій щодо державної реєстрації суб'єктів господарювання, у тому числі щодо справляння адміністративного збору.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Литвиненко А. А. Адміністративний збір як складник фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання за законодавством деяких зарубіжних країн. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2018. Випуск 51. Том 2. С. 7-10

2. Литвиненко А. А. Фінансово-правове регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні: історико-правовий аспект. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 6. С. 237-239

3. Литвиненко А. А. Державна реєстрація суб'єктів господарювання у фінансовій діяльності держави. *Научно-практическое правовое издание «Национальный юридический журнал: теория и практика» О.О.О.* 2018. № 4-2(32). С. 38-41

4. Литвиненко А. Особливості фінансово-правового регулювання державної реєстрації акціонерних товариств в Україні. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 2. С. 131-136

5. Литвиненко А. Суб'єкти державної реєстрації як учасники процесу державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні: фінансово-правовий аспект. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 8. С. 153-156

6. Литвиненко А. А. Державний фінансовий контроль у сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання. *Сучасні правові системи світу: тенденції та фактори розвитку*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24-25 серпня 2018 р.). Запоріжжя:

Запорізька міська громадська організація «Істина», 2018. С. 86-89

7. Литвиненко А. А. Адміністративний збір як елемент фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в контексті останніх змін до законодавства. *Проблеми та стан дотримання захисту прав людини в Україні*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 17-18 серпня 2018 р.). Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2018. С. 65-68

8. Литвиненко А. А. Принципи державної реєстрації суб'єктів господарювання. *Інтеграція юридичної науки і практики в сучасних умовах*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24-25 серпня 2018 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2018. С. 73-76

9. Литвиненко А. А. Щодо поняття державної реєстрації суб'єктів господарювання. *Актуальні питання правової теорії та юридичної практики*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 10-11 серпня 2018 р.). Одеса: Причорноморська фундація права, 2018. С. 76-78

АНОТАЦІЯ

Литвиненко А. А. Фінансово-правове регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків, 2019.

Дисертація присвячена дослідженню фінансово-правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні. У роботі проведена загальнотеоретична характеристика державної реєстрації суб'єктів господарювання в Україні як напрям фінансової діяльності держави. Визначені поняття, сутність і функції державної реєстрації суб'єктів господарювання у фінансовій діяльності держави, проаналізовані принципи державної реєстрації суб'єктів господарювання, а також систематизовані суб'єкти процесу державної реєстрації суб'єктів господарювання, визначені складові їх правосуб'єктності.

Досліджені особливості збору та акумулювання адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання, а також особливості розподілу адміністративного збору за державну реєстрацію суб'єктів господарювання. Проведене дослідження особливостей державного фінансового контролю в сфері

державної реєстрації суб'єктів господарювання.

Проаналізований зарубіжний досвід правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання у порівнянні із законодавством України. Визначені основні проблеми правового регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання як напрямку фінансової діяльності держави, визначені способи усунення прогалин в правовому регулюванні, а також запропоновані шляхи оптимізації законодавства в сфері державної реєстрації суб'єктів господарювання як напрямку фінансової діяльності.

Ключові слова: фінансово-правове регулювання, фінансова діяльність держави, державна реєстрація, суб'єкти господарювання, адміністративний збір, принципи державної реєстрації, суб'єкти державної реєстрації, державний фінансовий контроль, бюджетний контроль, збір, акумуляція та розподіл публічних грошових коштів, прогалини в правовому регулюванні, оптимізація законодавства.

АННОТАЦИЯ

Литвиненко А. А. Финансово-правовое регулирование государственной регистрации субъектов хозяйствования в Украине. – *Квалификационная научная работа на правах рукописи.*

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 – административное право и процесс; финансовое право; информационное право. – Харьковский национальный университет внутренних дел. – Харьков, 2019.

Диссертация посвящена комплексному теоретическому исследованию финансово-правового регулирования государственной регистрации субъектов хозяйствования в Украине. В диссертационной работе проведена общетеоретическая характеристика государственной регистрации субъектов хозяйствования в Украине как направление финансовой деятельности государства. Предоставлена характеристика финансовой деятельности государства как разновидности управленческой деятельности уполномоченных органом государственной власти и местного самоуправления, а также характеристика государственной регистрации субъектов хозяйствования как направления финансовой деятельности государства. Последовательно доказано, что административный сбор за проведение регистрационных действий относительно субъектов хозяйствования представляет собой, во-первых, один из источников доходов бюджетов, а именно является видом неналоговых поступлений, и во-вторых, плату за регистрационные услуги субъектов государственной регистрации.

Исследованы основные принципы государственной регистрации субъектов хозяйствования, а также систематизированы субъекты государственной регистрации в данной сфере.

Проанализированы особенности сбора и аккумулирования административного сбора за государственную регистрацию субъектов хозяйствования, а также особенности распределения административного сбора за государственную регистрацию субъектов хозяйствования. Поскольку административный сбор за проведение государственной регистрации субъектов хозяйствования зачисляется в общий фонд Государственного бюджета Украины и местных бюджетов, он используется по общим правилам распределения средств общего фонда. Часть таких средств используется, в частности, для обеспечения деятельности самих государственных регистраторов. Отдельное внимание уделяется вопросам бюджетного контроля в сфере государственной регистрации субъектов хозяйствования, проанализированы особенности реализации контрольных полномочий разными субъектами бюджетного контроля в данной сфере.

Исследован законодательство в сфере государственной регистрации субъектов хозяйствования Великобритании, Австралии, Республики Кипр, Гонконга, Японии, Эстонской Республики, Грузии, Республики Беларусь, Республики Армении, Республики Казахстан, Российской Федерации. Установлено, что Украина и Эстонская Республика представляют собой пример стран со «смешанной правовой природой» административного сбора за проведение регистрационных действий касательно субъектов хозяйствования, который частично является источником наполнения бюджетов всех уровней, а частично является источником доходов конкретных субъектов государственной регистрации.

Систематизированы пробелы правового регулирования государственной регистрации субъектов хозяйствования как направления финансовой деятельности государства. Обоснованы конкретные предложения по внесению изменений в существующие нормативно-правовые акты, а также по принятию нового правового регулирования.

Ключевые слова: финансово-правовое регулирование, финансовая деятельность государства, государственная регистрация, субъекты хозяйствования, административный сбор, принципы государственной регистрации, субъекты государственной регистрации, государственный финансовый контроль, бюджетный контроль, сбор, аккумуляция и распределение публичных денежных средств, пробелы в правовом регулировании, оптимизация законодательства.

SUMMARY

Lytvynenko A. A. Financial-legal Regulation of State Registration of Business Entities in Ukraine. – *Qualifying scientific work as the manuscript.*

The thesis for a candidate's degree by the specialty 12.00.07 – administrative law and procedure; financial law; informational law. – Kharkiv National University of Internal Affairs. – Kharkiv, 2019.

The dissertation is devoted to the study of financial-legal regulation of state registration of business entities in Ukraine. The general theoretical characteristic of state registration of business entities in Ukraine as a direction of financial activity of the state is carried out. The concepts, essence and functions of state registration of business entities in the financial activity of the state are determined, the principles of state registration of business entities are analyzed, as well as systematized subjects of the process of state registration of business entities, the components of their legal personality are determined.

The peculiarities of collection and accumulation of administrative fee for state registration of business entities, as well as features of distribution of administrative fee for state registration of business entities are investigated. The study of the features of state financial control in the field of state registration of business entities has been conducted.

The foreign experience of legal regulation of state registration of business entities in comparison with the legislation of Ukraine is analyzed. The main problems of legal regulation of state registration of business entities as the direction of financial activity of the state are determined, ways of eliminating gaps in legal regulation are determined, as well as ways of optimization of legislation in the field of state registration of business entities as a direction of financial activity are proposed.

Key words: financial-legal regulation, financial activity of the state, state registration, business entities, administrative fee, principles of state registration, subjects of state registration, state financial control, budget control, collection, accumulation and distribution of public funds, gaps in legal regulation, optimization of legislation.

Підписано до друку 23.03.2019. Папір офсетний. Друк офсетний.
Формат 60×90/16. Умов. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9.

Наклад 100 прим.

Видавець і виготовлювач –

Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Л. Ландау, 27, м. Харків, 61080.

Свідectwo суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.